

Samsun Üniversitesi
İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi
Tarih Bölümü

Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
6. Yarıyıl	TRH 306	Osmanlı Yenileşme Hareketleri	2+0	2	3

Öğrenim Türü	Dersin Dili	Dersin Düzeyi	Dersin Staj Durumu	Dersin Türü(Z/S)
Örgün Eğitim	Türkçe	Lisans	Yok	Z

Bölümü	Ön Koşul	Dersin Koordinatörü	Dersi Veren Öğretim Üyesi	Dersin Yardımcıları
Tarih	Yok	—	Doç. Dr. Özgür YILMAZ	—

Dersin Amacı

Osmanlı Devletinin gerçekleştirdiği idarî, siyasî, eğitim, kültür ve toplum hayatındaki ıslahatlar ile fikrî/ideolojik oluşum ve mücadeleleri tasvir ederek öğrenciyi bilgilendirmektir.

Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Dersin büyük bir kısmı teorik ders şeklinde işlenecek; ancak öğrencilere yönelik ödev çalışması ile uygulamaya yönelik faaliyetler de olacaktır.

Dersin Kaynakları

Hanioglu, M. Şükrü: Osmanlı İttihad ve Terakki Cemiyeti ve Jön Türklük(1889-1902), İletişim Yayıncılık, İstanbul 1985.

Mardin, Şerif: Türk Modernleşmesi, 4. Baskı, İletişim Yayıncılık, İstanbul 1995

Berkes, Niyazi: Türkiyede Çağdaşlaşma, Doğu-Batı Yayınları, İstanbul 1978

Bernard Lewis, Modern Türkiye'nin Doğuşu, Ankara 2000.

Hafta	Konular (Haftalık Ders Konuları)	Ön Hazırlık
1	Derse Giriş, kaynak tanıtımı ve Osmanlı yenileşmesinin temelleri	Araştırma, sunum hazırlama
2	Osmanlı yenileşmesinin nedenleri: lahiya yazarları ve günümüz tarihçilerine göre	Araştırma, sunum hazırlama
3	Geleneksel tarzda yenileşme faaliyetleri: II. Osman, IV. Murad, IV. Mehmed	Araştırma, sunum hazırlama
4	Geçiş dönemi: I. Mahmud- I. Abdülhamid ve II. Ahmed:	Araştırma, sunum hazırlama
5	1789-1807 III. Selim ve Nizâm-ı Cedîd	Araştırma, sunum hazırlama
6	Batı Avrupa Tarzında Yenileşme Faaliyetleri: 1808-1839 II.	Araştırma, sunum hazırlama

	Mahmud	hazırlama
7	II. Mahmud'un faaliyetlerine devam edilmesi.	Araştırma, sunum hazırlama
8	1839-1856 Tanzimat Fermanı	Araştırma, sunum hazırlama
9	Tanzimat'a devam	Araştırma, sunum hazırlama
10	1856-1876 Islahat Fermanı	Araştırma, sunum hazırlama
11	1876-1909 II. Abdulhamid	Araştırma, sunum hazırlama
12	Örgütlü Muhalefet ve ilk siyasi oluşumlar: Genç Osmanlılar	Araştırma, sunum hazırlama
13	İçeride ve dışarıda örgütlü muhalefetin yükselişi, Jöntürkler.	Araştırma, sunum hazırlama
14	Fikrî hareketleri: Osmanlılık, Türkçülük, İslamcılık	Araştırma, sunum hazırlama

No	Dersin Öğrenme Çıktısı
1	Osmanlı yenileşme tarihi hakkında literatür bilgisine sahip olur
2	Osmanlılarda yenileşme fikrinin tarihi gelişimini özetler
3	Geleneksel tarzda yenileşme girişimlerinin temel özelliklerini bilir
4	Islahatlar ile başlayan Osmanlı yenileşme girişimlerinin bağlı olduğu şartları, yenileşmenin görüldüğü alanları ve sonuçlarını ifade edebileceklerdir.
5	Yenileşmenin geleneksel yapıdan batı tarzına doğru olan dönüşümünü bilir
6	III. Selim ve II. Mahmud'un Türk modernleşme tarihindeki yerini bilir
7	Tanzimat ve II. Abdülhamid dönemindeki gelişmelerin Türk modernleşmesindeki yerini tayin edebilir.
8	Osmanlı son dönemindeki fikir hareketlerinin özelliklerini bilir ve bunların modern Türkiye'nin oluşumundaki yerini tayin edebilir